

PROGRAM DELA SKEI ZA MANDATNO OBDOBJE 2011-2016

UVOD

Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije je lani praznoval 20 let svojega obstoja. V teh letih smo se razvijali, krepili in oblikovali. Različne okoliščine, v katerih je SKEI deloval, so ponujale vrsto priložnosti za rast, učenje in nadgrajevanje organizacije. V zadnjih dvajsetih letih se je korenito zamenjal tako gospodarski kot politični sistem. Preživeli smo dve veliki krizni obdobji, zadnjo, globalno krizo, še vedno živimo. Bili smo priča številnih sprememb, zaradi katerih tudi SKEI ni smel ostati tak, kot je bil. Gledano nazaj, smo lahko upravičeno ponosni na naše uspehe in na vse, kar smo naredili.

Nikoli ni bilo lahko, zavedamo se, kako težko je šele delavcem, katerih stalna spremljevalka v življenju je kriza. Prav zanje skušamo ves čas zagotavljati boljše pogoje za delo in življenje, prav zaradi njih je bila naša organizacija ustanovljena, prav oni so tisti, ki so naša največja skrb in hkrati naša moč in vodilo. Nismo vsemogočni, vemo pa, kaj naši člani rabijo, vemo kaj je solidarnost, kaj je naše poslanstvo in zavedamo se, da lahko le z združevanjem uresničujemo zastavljene cilje. Naš kapital so ljudje. Tudi v prihodnosti si bomo z združenimi močmi prizadevali, da bi bilo življenje lažje in bolj prijazno za vse, ne le za družbene elite. Ustvarjen dobiček podjetij, ki je zasluga prav vseh zaposlenih, naj se pravično deli, kot so se »pravično« delile izgube v kriznih časih.

Naša prizadevanja dosegajo učinke po kapljicah, in delu ni videti konca. Svojo pripravljenost in znanje bomo še bolj pogosto kazali z dejanji in ne le z besedami; tako bomo še bolj uspešni, rezultati bodo hitrejši in vidnejši.

Vsekakor želimo doseči zastavljene cilje, izboljšati želimo tudi svoje delovanje. Naš cilj ni večji BDP in večja konkurenčnost, naš cilj je primerno življenje posameznika, delavca, člana. Uspeli bomo, če bomo aktivni in združeni.

1. ZDRUŽEVANJE

Združevanje vseh delavcev, zaposlenih v naših dejavnostih, povezovanje v organizaciji in z drugimi sindikati, notranja enotnost in spoštovanje, učinkovita in močna Zveza svobodnih sindikatov ter aktivno delovanje v Evropski in Mednarodni zvezi, so del poti, ki nas lahko pripelje do zadanih ciljev. Z drugačnim, prenovljenim načinom delovanja in razmišljanja, bomo postali privlačni za nove člane, našli bomo načine za motiviranje zaposlenih, da se nam pridružijo, izobrazili in pridobili bomo zaupnike in aktiviste, katerih delo bo temeljilo na znanju, prodornosti in udarnosti. To bo krepilo tudi ekonomsko osnovo za naše delo, ki je temeljni pogoj za funkcioniranje katerekoli dejavnosti. Stopnja naše organiziranosti je sicer primerjalno relativno visoka, ni pa še takšna, da bi bili lahko z njo v celoti zadovoljni. Ker pa je konstruktivno nezadovoljstvo vir napredka, verjamemo, da bomo tudi v tej smeri napredovali. Drobitev podjetij, stečaji, likvidacije, selitev proizvodnje in podobno, tudi pri nas pušča nenadomestljive posledice. Vse več je strokovnih nalog, ki jih ni mogoče opravljati samo z dobro voljo in angažiranjem prostovoljcev. Pred nami so časi, ki bodo od nas zahtevali izobražene kadre, ki se bodo znali in želeli prilagajati hitrim spremembam.

Selitev proizvodnje in drobitev podjetij ne pomeni nujno tudi slabitev naše moči. Imamo neizrabljeno možnost spodbujanja ustanavljanja evropskih svetov delavcev, kar je pomembna pridobitev za predstavnike delavcev, za nadzor, zagotavljanje enakih ali vsaj podobnih standardov.

Zakonodaja in kolektivne pogodbe so rezultat dela SKEI in našega članstva, ugodnosti pa veljajo za vse, čeprav k temu ne prispevajo ničesar. To področje želimo v tem mandatu urediti. Tudi ne-člani naj prispevajo za delovanje organizacije, ki vsakodnevno ureja in izboljšuje njihov položaj na trgu dela.

V zvezi z združevanjem je seveda treba omeniti združevalne procese, ki potekajo povsod po Evropi, pa tudi na mednarodni ravni. Globalno združevanje

je dozorelo že zdavnaj, lokalno pa smo, tako kot pri mnogih drugih stvareh, zaprti za svojimi plotovi, ki smo jih sezidali ravno prav visoko, da sami ne vidimo čeznje. V 20 letih smo premagali mnoge ovire. Naj nam bo vodilo za naprej – premagajmo tudi (včasih) ozke okvire v našem razmišljanju.

2. KOLEKTIVNA POGAJANJA IN ZAKONODAJA

Osnovna in prioriteta naloga SKEI so bila in bodo uspešna pogajanja za vse tri kolektivne pogodbe dejavnosti. Prav kolektivne pogodbe so naša izkaznica. Našemu članstvu (pa ne le njim, seveda) z njimi omogočamo precej večji kos kruha. Tega niti ne izpostavljam, niti se vsi tega ne zavedajo, a primerjave med tem, kaj bi imeli brez kolektivnih pogodb, so opazne. Ne le na področju plač (čeprav to najbolj občutimo), tudi na področju dodatkov, dopustov, nadomestil, povračil stroškov, vloge delavskih predstavništev in splošnih, nematerialnih pravic, smo določila zakonov razširili, nadgradili, izboljšali. V tem delu ne bomo skoparili ne z znanjem, ne z močmi, ne s sredstvi. Kaj znamo in zmoremo smo v preteklosti, tudi v zadnjem mandatu, že pokazali. Znanje, moč in argumente pa bomo uporabljali tudi v prihodnosti.

V okviru pogajanj za kolektivne pogodbe, pa tudi širše, bomo zahtevali ustrezne delovne pogoje za naše člane, izboljševanje njihovega ekonomskega položaja, varnosti in zdravja pri delu ter zaščito njihovih pravic in svoboščin.

Od delavcev se pričakuje večja mobilnost in fleksibilnost. V kolektivne pogodbe bomo skušali zapisati, naj se delavcem priznavajo tudi neformalna znanja. Razvite družbe znajo to ceniti in nagraditi. Oblika europassa – mobilnost, bi bila primerna tudi za naše delavce (podjetja). Na področju kolektivnih pogajanj si moramo zastaviti cilj, da bi večina naših podjetij imela svojo – podjetniško kolektivno pogodbo, kjer naj se upošteva specifika podjetja in lokalnega okolja.

Skrbeli bomo tudi za večjo kvaliteto življenja naših članov. Zagotovljen eksistenčni minimum za nas ni dovolj. Stremeli bomo k temu, da se delovni teden skrajša (glede na število brezposelnih to ne bi smel biti problem), opravljanje nadurnega dela naj bo res samo izjema, pomembna je humanizacija delovnega časa.

Od podjetij moramo zahtevati, da se začnejo obnašati družbeno odgovorno. Ranljivih skupin na trgu dela je vse več, po napovedih se bo njihovo število še povečalo. Področje ranljivih skupin je kompleksno, SKEI pa je pripravljen prevzeti iniciativo in odpravljati diskriminacijo oz. spodbujati pozitivno diskriminacijo.

Ekonomsko- socialni položaj delavcev je seveda odvisen ne le od položaja panoge v Sloveniji, temveč tudi, ali kot se je izkazalo, predvsem od globalnega položaja teh panog v EU in svetu. Zato ni dovolj, da delujemo le doma, vplivati je treba tudi tam, kjer so moči izvoda. Pri tem bomo skrbeli za to, da se ohrani ravnotežje med gospodarskim napredkom, interesi kapitala in položajem delavcev. Pa ne v tem vrstnem redu. Za nas je položaj delavcev najpomembnejši.

Samo gospodarstvo in poslovanje podjetij, s tem pa tudi delovna mesta, ogroža neprijazno okolje, v katerem podjetja delujejo. Visoke davčne obremenitve, visoki stroški poslovanja in obremenitve plače so le en od negativnih indikatorjev za vlaganje v slovensko gospodarstvo, ali pa celo razlog za umikanje proizvodnje iz Slovenije. Treba je razbremeniti plače, enakomerno porazdeliti davčno breme. Na področju minimalne plače je treba doseči, da le ta ohranja realno vrednost in ponovno ne pade globoko pod raven življenjskih stroškov. Ni pa naša naloga samo minimalna plača. Ceniti in pošteno plačati je potrebno tudi znanje. V gospodarstvu so, na žalost, poklici, ki jih nujno potrebujemo, malo cenjeni. V razvitih družbah so primerljivi poklici v gospodarstvu plačani bolje kot v negospodarstvu. Pri nas je to obrnjeno na glavo. Tudi tu je potreben premik. Odpraviti moramo tovrstno diskriminacijo.

Pravna varnost je na eni najnižjih ravni do sedaj. Ne le, da so postopki dolgotrajni, večkrat so tudi brez pozitivnega izida za delavce. Zato je treba veliko več energije usmerjati v preventivo. Začetki mediacije na tem področju bi lahko bili delček odgovora na problem. V preventivo je potrebno vključiti tudi seznanjanje članstva z njihovimi pravicami. Doseči moramo, da bodo naši delavci sposobni čim večkrat sami poskrbeti zase in za svoje pravice.

Veliko zakonodaje, ki ureja ekonomski in socialni položaj delavcev in državljanov, je bilo sprejete v preteklem obdobju, nekatera določila se niso niti še dobro uveljavila, oziroma ne poznamo posledic njihovega sprejema.

Spremljanje izvajanja te zakonodaje, pravočasno opozarjanje na anomalije in nepravilnosti, iniciative za spremembe, izobraževanje... Vse to nas čaka v tem obdobju. Ni dovolj kritizirati, moramo biti aktivni udeleženci, sokreatorji. Čas je, da se zavemo, da je država naša skupna odgovornost in pravica in da smo vsi po svojih močeh dolžni prispevati, da bo država funkcionirala prav in dobro.

3. MI

Po izvedeni reorganizaciji v preteklem mandatu (vsaj pretežni), nas čaka obdobje intenzivnega usposabljanja za skupno delo. Ne moremo biti zadovoljni s seboj in s svojim delom, dokler član na enem mestu, pa naj bo to podjetje ali regija, ne dobi celostne podpore. Za to pa je potrebna usposobljenost profesionalnih kadrov. Ogrodje nacionalne poklicne kvalifikacije za poklic sindikalist je v dodelavi, začetna skupina bo sestavljena iz tistih, ki so prvi nosilci podpore članom – sekretarjev. S tem projektom je povezanih več ciljev: od boljše povezanosti znotraj organizacije, poznavanja in spoštovanja delovanja organizacije navznoter in navzven, do izboljšanja akcijske, organizacijske in, če hočete, medsebojne človeške povezanosti organizacije: Posledično pomeni to zagotavljanje boljše varnosti članstva in s tem tudi večje zanimanje za včlanjevanje. Že do sedaj smo bili dobri, a za nas to ne more biti dovolj. Ker je odličnost rezervirana za delodajalce, hočemo mi biti najboljši. To bo v naše vrste privabilo nove člane, mlade, aktiviste in vse, ki jim solidarnost predstavlja vrednoto.

Svojo povečano pozornost bomo posvečali še naprej mladim, pa bolj občutljivim skupinam, kot so invalidi, ženske. Vse pogosteje se v podjetjih pojavljajo oblike dela, ki so nam bile še pred nekaj leti povsem tuje. Na tem področju bomo morali okrepiti svoje delovanje. Zaposleni v negotovih oblikah dela so še bolj ranljivi. Bodimo tu zanje. Tudi v teh skupinah zaposlenih moramo poiskati članstvo.

SKEI ne deluje sam in tudi ne more. Zato se bomo še naprej aktivno povezovali z drugimi sindikati dejavnosti v okviru Zveze svobodnih sindikatov, kot člani Evropske in Svetovne zveze pa se bomo udeleževali tudi aktivnosti na teh ravneh, zlasti tam, kjer to lahko koristi delu naše organizacije ali obratno. Svet je globalen, tudi sindikalno gibanje naj bo takšno. Povezovati pa bi se morali

tudi z ostalimi institucijami, ki mislijo oz. delujejo podobno. Iskati skupne cilje in tako postati še močnejši. Potrebno se je odpirati navzven, se povezovati.

4. PREPOZNAVNOST

Pripadnost je ključna beseda, ki bi morala članu pomeniti veliko. To, da nekomu pripadaš, se z nekom poistovetiš, to je dobrina. Graditi moramo na tej osnovi. Cilje, ki si jih zadamo, je potrebno približati in prilagoditi članom.

Verodostojnost organizacije je tudi temelj zaupanja. Ne smemo si dovoliti, da izgubimo zaupanje. V preteklosti smo znali prevzeti odgovornost za svoja dejanja in to bomo krepili tudi v prihodnosti.

Duh solidarnosti je še eno vodilo naše organizacije. Z raznimi športnimi srečanji, organizacijo posvetov, povezovanjem, bomo solidarnost krepili tudi v prihodnje.

ZAVEDAMO SE, DA NITI ZARADI ZAVRAČANJA, NITI ZARADI USLUG IN NITI ZARADI POHVAL ALI GRAJ, NE BOMO NIKOLI ODPSTOPILO OD SVOJH CILJEV!